

سخن ماه

گفتاری درباره:

حلقه مفقوده اقتصاد کشور

دکتر امیر هوشنگ امینی

کشور پیوسته با کاستی‌های روز افزون همراه بوده است و همچنان ادامه دارد. کاستی‌هایی که اساس آن ناشی از برخورد و رفتار ناشایست و نابخردانه و به هر حال غیرقابل‌بخشش مسوولان اداره امور اقتصادی کشور با منابع مالی و ثروتی کلان ملی در اختیار می‌باشد. و این راستینه‌ایست که همواره بر توجه به آن تاکید شده است و بیشتر اقتصاددان‌ها و حتی برخی از مسوولان اداره امور اقتصادی کشور نیز هر کدام به نوبه خود به گونه‌ای به آن اشاره کرده‌اند، اما هیچگاه در عمل به آن توجه نشده است. همچنانکه اکنون نیز به آن توجه نمی‌شود و به عبارتی به مراتب سرسام‌آورتر از پیش ادامه دارد؛ رویدادی که در کل حاصل بی‌توجهی به وجه تمایز سرمایه از درآمد است که بارها در همین صفحات ماهنامه به آن اشاره و عنوان شده است که پذیرش لفظی متفاوت بودن سرمایه از درآمد، مادام که

این سیاست‌ها و ابلاغ آن به دولت برای اجراء کلیه انحصارات دولتی در تصدیگری‌های اقتصادی لغو و افزون بر این دولت از سرمایه‌گذاری و ورود به تصدیگری‌های اقتصادی منع گشته و مکلف شده است، تصدیگری‌هایی را که خارج از موارد صدر اصل ۴۴ قانون اساسی به آنها ورود یافته تا پایان برنامه چهارم واگذار کند؛ ضمن اینکه ورود بخش‌های خصوصی به کلیه فعالیت‌های اقتصادی نیز به استثنای نفت و گاز آزاد اعلام شده است.

بررسی چگونگی و کم و کیف عملکرد اقتصاد کشور در سال‌های پیش از این که همچنان ادامه دارد نشانگر آنست که با وجود کوشش همه جانبه‌ای که همواره از سوی همه مسوولان اداره امور اقتصادی کشور برای رشد و توسعه اقتصادی و به تبع آن رفاه عمومی به عمل آمده است، با وجود این با در اختیار داشتن منابع مالی کلان، اقتصاد

به نظر می‌رسد جا دارد گفتار خود را که به درستی سخن آخرین ماه سال است به مناسبت فرا رسیدن نوروز باستانی و برگزاری جشن‌های نوروزی این آیین کهن و یادگار به جا مانده از اجداد خود را به همه هموطنان، به ویژه خوانندگان گرامی آغاز و برای همگان از درگاه پروردگار یکتا، تندرستی، شادی و موفقیت آرزو کنیم.

برگزاری جشن‌های نوروزی در پیش، از دید بیشتر فعالان اقتصادی، به ویژه کارآفرینان، به گونه‌ای در خور توجه از سال‌های پیش متمایز است، زیرا درست زمانی برگزار می‌شود که اقتصاد ملی ما نقطه عطفی تاریخی را تجربه می‌کند؛ نقطه عطفی که بخش خصوصی و بیشتر اقتصاددان‌ها سال‌ها آنرا انتظار می‌کشیدند؛ انتظاری که اکنون با صدور ابلاغیه کامل سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی به آن دست یافته‌اند. به این معنا که با اعلام

عنوان "بانک فرا دولتی سرمایه‌گذاری ایران".
- بهینه سازی پرداخت یارانه‌ها، به نحوی که پرداخت عام یارانه به پرداخت خاص و مستقیم تبدیل شود.
- تغییر نگرش حاکم بر تهیه و تدوین

همانگونه که بارها اشاره کرده‌ایم که پذیرش لفظی متفاوت بودن سرمایه از درآمد، مادام که به آن عمل نشود نه تنها مفید بفایده نخواهد بود، بلکه یاد آور زیان‌های غیر قابل جبرانی خواهد شد که از آن جمله می‌توان به تشدید سرعت افزایش نرخ تورم که استمرار آن می‌تواند افزون بر ایجاد بیکاری، فقر فراگیر، تشدید فاصله طبقاتی و... جامعه‌ای را از میان نابود سازد، اشاره کرد.

لایحه‌های بودجه سالانه کل کشور با رعایت اصول و مبانی بودجه ریزی و در گام نخست رعایت اصل درآمد- هزینه و نه برعکس که اکنون به عنوان بیماری مهلکی به طور تقریب به بیشتر بنگاه‌های اقتصادی به ویژه، تصدیگری‌های اقتصادی دولتی و به ظاهر خصوصی نیز سرایت کرده است.

- اصلاح و تغییر قانون کار با تکیه بر حفظ حقوق کارگر و کارفرما و پیش از آن خود کار و کارگاه به نحوی که محیط کار، محیطی شایسته‌آفرین شود و نه سائل پرور.

- اصلاح برخی سیاست‌ها و قوانین مانند: سیاست‌های پولی- مالی، قانون تامین اجتماعی، قانون حمایت از تولید کننده و مصرف کننده، قانون مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ....

یارانه‌ها نیز نمی‌توان از آن برداشت و پرداخت کرد. اعتبارات مورد نیاز بایستی از منابع مربوط به توزیع مجدد درآمد که مکانیزم آن نیز جز آن می‌باشد که سازمان حمایت از مصرف کننده و تولید کننده در دست اجرا دارد، تامین و پرداخت شود.

پیش از این بارها باتوجه به نتایج حاصل از بررسی و تحلیل کم و کیف عملکرد چگونگی اداره امور اقتصادی کشور و چگونگی بهره‌گیری از وجوه حاصل از فروش نفت و گاز و سایر منابع ثروتی و سرمایه‌های ملی ادای کلام شده است. از این رو اکنون برای جلوگیری از به درازا کشیدن سخن از تکرار آن در می‌گذریم و یاد آور می‌شویم که با فراهم بودن زمینه و فضای مناسبی که با اعلام سیاست‌های کلی اجرای اصل ۴۴ ایجاد شده است، بایستی در پی برقراری شرایط مناسب و مورد نیاز برای برخورداری هر چه بیشتر فعالان اقتصادی و به طور کلی اقتصاد کشور از توان لازم برای مشارکت در اجرای سیاست‌های یاد شده که همواره مورد تاکید بوده از هیچ کوششی فروگذار نباشیم.

بنابراین تردید نیست که نخستین گام در این راستا با پذیرش حلقه مفقوده یا گمشده‌ای که به آن اشاره شد، تغییر نگرش و برداشت یا در هر حال چگونگی برخورد و رفتار با وجوه حاصل از فروش انواع ثروت‌های طبیعی و دارایی‌های ملی است که از آن به عنوان درآمد استفاده می‌شود. در این راستا لازم است اقداماتی به شرح زیر انجام شود:

- ایجاد بانکی فرادولتی به عنوان ابزاری برای اجرای سیاست‌های کلی اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و منبع اصلی تسهیلات مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری و تامین نیازهای مالی دولت در زمان‌های مورد نیاز با

به آن عمل نشود نه تنها مفید بفایده نخواهد بود، بلکه بارآور زیان‌های غیرقابل جبرانی خواهد شد که از آن جمله می‌توان به تشدید سرعت افزایش نرخ تورم که استمرار آن می‌تواند افزون بر ایجاد بیکاری، فقر فراگیر، تشدید فاصله طبقاتی و... جامعه‌ای را از

بررسی چگونگی و کم و کیف عملکرد اقتصاد کشور در سال‌های پیش از این نشانگر آنست که با وجود کوشش همه جانبه‌ای که همواره از سوی همه مسوولان اداره امور اقتصادی کشور برای رشد و توسعه اقتصادی و به تبع آن رفاه عمومی به عمل آمده است، با وجود در اختیار داشتن منابع مالی کلان، اقتصاد کشور پیوسته با کاستی‌های روز افزون همراه بوده است.

بنیان نابود سازد، اشاره کرد. این بی‌توجهی به وجه تمایز سرمایه از درآمد، همان حلقه مفقوده یا گم‌شده‌ایست که در فرآیند رشد و توسعه اقتصادی کشور می‌تواند ریشه اگر نه کل اما بیشتر کاستی‌های اقتصادی باشد.

هر بنگاه دار اقتصادی به درستی می‌داند که رفتار با سرمایه باید متمایز از رفتار با درآمد باشد، زیرا در حالی که درآمد را می‌توان به نحو دلخواه به مصرف رساند با سرمایه نمی‌توان چنین رفتاری داشت. از سرمایه جز برای ایجاد تاسیسات و تجهیزات سرمایه‌ای و سرمایه‌گذاری تولیدی مولد فرصت‌های شغلی جدید، منابع درآمدی و مالیاتی و پس انداز نمی‌توان بهره جست. حتی برای کمک‌های بلاعوض یا انواع

تحریریه:

۸۸۸۳۰۰۶۸ - ۸۸۳۰۸۳۳۳
editorial@erc.iccim.org